

**‘Luister Israël: de
HEER, onze God, de
HEER is de enige! Heb
daarom de HEER, uw
God, lief met hart en
ziel en met inzet van
al uw krachten. Houd
de geboden die Ik u
vandaag opleg steeds
in gedachten.’**

(DEUTERONOMIUM 6:4-6)

Het alleenrecht van Gods liefde

Hoe kun je een ander gebieden lief te hebben? Liefde laat zich toch niet dwingen of opdringen? Wanneer dat wordt opgelegd, ben je immers niet meer vrij? Religieuze dwang noemen we zo iets. Toch hoor je hier duidelijk een gebod, een opdracht om lief te hebben. Maar als dat gevoel van liefde nu eens ontbreekt? Hoe kun je jezelf daartoe dwingen? Liefde moet toch een vrije keuze zijn?

En naar kinderen toe? *Moeten we niet wachten tot ze zelf de keuze voor God maken?* Kun je ze niet beter een zogenaamde vrije opvoeding geven? Dan kunnen ze later zelf kiezen en hoef jij dat niet voor ze te doen. Is het niet zo dat volwassenen bij de kinderdoop vóór hun kinderen kiezen? En dringen ze hun geloof dan niet op? Je reinste indoctrinatie, toch?

Hij is uniek

Luister Israël... JHWH is de Enige. De geloofsbelijdenis van Israël, kort maar krachtig: de HEER is de Enige. Hij wordt hier de enige echte genoemd. Te midden van tal van goden, godheden en grootheden wordt Hij met ere vermeld.

Per slot van rekening *kan maar Eén echt God zijn*. Hij staat op nummer één. Dat is de bedoeling. Dit ging faliekant tegen de tijdgeest uit die dagen in. Het wemelde van religies, godsdiensten, allerlei vormen van cultus... Wat een pretentie, als je uitspreekt: onze God is de Enige! Vandaag de dag is dat niet veel anders. Geloof wordt als een optie gezien, wat je zou kunnen geloven, als je dat wilt...

Maar hier klinkt een geloofsbelijdenis. Deze God is de Enige. Hij is eenvoudig uniek. De enige die zich Schepper kan noemen. De Enige aan wie jouw leven, dat je hebt gekregen, volledig toebehoort. Zoals Hij is er geen. Hij heeft je uit liefde gemaakt en geboren laten worden. Hij heeft hierin zijn liefde laten blijken, je het licht in de ogen gegund. Zijn liefde voor jou als schepsel kent geen grenzen. Hij ziet je als zijn eigen geliefde zoon of dochter. De persoonlijke God, die zich indringend met je bezighoudt, die zeer op je betrokken is, die recht heeft op je leven en je leefwereld.

Kijk eens hoe God zichzelf heeft laten zien, toen je geboren werd. Als een God die je het leven gegeven heeft. Hij wil wel alles voor zijn kinderen doen. Hij heeft lief als Vader Schepper, verbonden

Joodse mezoëza, kokertje aan de deurpost waarin de tekst uit Deuteronomium 6:4-9 bewaard wordt.

met zijn eeuwige status. Liefde is standvastig en trouw. *Zijn liefde gaat ver en zit diep.* Zoals een ouder, vader en moeder, liefde voor zijn kind heeft. Dat gaat heel diep en komt dichtbij. Hij heeft de liefde uitgevonden en bedacht, Hij is de bron ervan. Hij heeft er patent op! Maar zijn liefde is ook telkens een keuze en een actie van God uit. Hij heeft gekozen voor zijn volk Israël, en telkens weer de nodige acties ondernomen. Ook als zijn mensenkinderen teleurstelden en zich van Hem verwijderden, ook dan koos God ervoor om lief te hebben. Onvoorwaardelijk. Daarin laat Hij zich zien als JHWH: Hij blijft eeuwig zichzelf. Zijn liefde is steady. Onverwoestbaar.

Precies dat heeft Jezus duidelijk gemaakt toen Hij op aarde was. Hij heeft als geen ander liefde laten zien. En Hij heeft voortdurend laten merken: Ik en de Vader zijn Eén. Hij herhaalde die geloofsbelijdenis ook, die stond in zijn hart geschreven. Hoor Israël, de Heer, mijn Vader is de enige Echte. Zijn liefdesverklaring gaat boven alles en iedereen uit. Niemand kan zo liefhebben als God, daarin is Hij uniek. Zoals die klonk bij Jezus' doop: Dit is mijn geliefde Zoon, van wie ik houd. Hoor Israël, hoor gemeente, de Heer is dezelfde, de Enige, Echte, die liefheeft als geen Ander! De woorden waarmee je de dag en je leven afsluit (de gelovige Israëliet stierf met deze geloofsbelijdenis op zijn lippen).

Oproep uit liefde

Heb mij lief... houd van mij! Dat is wat deze God op je hart drukt. Zijn oproep om Hem lief te hebben hangt niet in het luchtledige. Die is ergens op gebaseerd. Die vindt zijn uitgangspunt in zijn eigen liefde voor zijn mensenkinderen. Niet geloof in Hem, maar de liefde voor God staat centraal.

God doet die oproep niet zomaar, lukraak. Stel je toch eens voor dat iemand de liefde verklaart en erbij zegt: Maar het maakt mij niets uit wat je daarmee doet. Wat geef je dan voor zo'n verklaring? Hij verklaart zijn liefde omdat Hij ook jou graag aan zich wil binden. Hij vraagt om een reactie. Het is dus geen willekeurig opgelegde regel. *Hij zoekt beantwoording van zijn eigen liefde.*

Het feit dat God je oproept Hem lief te hebben, bewijst zijn liefde! Anders zou Hij jou links laten liggen en onverschillig zijn als je andere keuzes zou maken. In feite geeft God zichzelf in dit gebod. Hij werft om ons hart. Houd alsjeblieft ook van mij. Hoor mij, laat mijn woorden tot je doordringen. Ja, als iemand mag vragen: heb mij lief, dan is God het. Hij heeft er zelfs recht op.

Maar hoe moet je je dat voorstellen? En moet je dan in de eerste plaats afgaan op je gevoel of je iets bij God voelt? Nee, dat vraagt God niet eens. Hij roept eerst op om gehoor te geven aan wat Hij van zichzelf zegt. En hoe Hij veel van zichzelf heeft laten zien in zijn schepping om je heen. En zeker, dat vraagt om een keuze van jou, maar dus niet allereerst om je gevoel. Heb Mij lief met je hart: dat gaat vooral om je centrale orgaan waar de beslissingen vallen. Liefde is een keuze: *heb het hart* Mij lief te hebben, tegen alles in, ook als je Mij niet ziet of ervaart of niet altijd een goed gevoel bij Mij hebt. Zeker, God roept ook gevoelens bij mensen op: liefhebben met hart en ziel. Maar Hij zet ook aan tot keuzes, als je weinig bij Hem voelt. Zodat jij ook loyaal bent aan Hem. En zijn liefde voor jou beantwoordt.

Alles begint aan de buitenkant, maar vervolgens krijg je die beweging naar binnen. Zo gaat het ook bij kinderen en opvoeding. *De eerste laag: je leert gedrag aan.* Leren bidden, handen vouwen,

ogen dicht, amen leren zeggen. Dat is allemaal aangeleerd. Vervolgens *de tweede laag: je leert normen en waarden.* Daarvan kunnen mensen op latere leeftijd ook zeggen dat ze wel dankbaar zijn voor de christelijke waarden die ze hebben meegekregen. Dat gaat over je levenshouding, je kijk op het leven. En dat God zorgt. Dat God je verantwoordelijk maakt. God vergeeft als het misgaat. Maar dan volgt *de derde laag: de diepste kern, liefhebben!* Want het blijft niet bij gedragsregels, normen en waarden. Ten diepste zoekt God je hart. Je binnenste. Alles wat God aan mensen gebiedt, kun je samenvatten in een leefregel: heb lief! Juist die eenvoud maakt het moeilijker dan duizenden leefregels. In de veelheid en volheid van het leven wil God die kern raken. Hij bindt op het hart, waar het op aankomt. Het gaat Hem om een levende relatie met Hem. Daarop dringt Hij aan, maar die dwingt Hij niet af!

Die moedertaal van Gods liefde kun je wel aanleren. Daar is het God om te doen. Niet in de eerste plaats om een goed gevoel, maar om trouw, loyaliteit, zelfs als het niet goed voelt. Liefde is een werkwoord. Liefde vraagt ook om overgave. Het is een liefde in de volle breedte. Zoals ouderlijke liefde, liefde als broer en zus, vriendschappelijke liefde, voorliefde... Compleet en zelfs radicaal. God leren liefhebben om wie Hij is en wat Hij doet.

Kun je dat waarmaken? Denk aan die rijke jongeman... Hij dacht dat hij een heel eind kwam. Maar was toch nog sterk aan zichzelf en zijn bezittingen gehecht. Jezus zelf heeft dat waargemaakt. God liefhebben boven alles, met hart en ziel. Hij heeft dat vóórgedaan en voor jou gedaan, in jouw plaats. 'Ik doe je de Vader kennen. Kom tot Mij, volg Mij, leef met Mij.' ■